

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224202788
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8224202788.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Lajoša a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Kataríny Krochtovej v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. XXX/XX, XXX XX E. proti žalovanej: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX E., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 5C/69/2024-45 z 11.02.2025 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5C/69/2024-45 z 11.02.2025 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalobu zamietá.

II. Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu na určenie podielového spoluvlastníctva nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území: E., obec: E., okres: E., a to pozemku I. H. J. K. XXXX - trvalý trávny porast o výmere 1 180 m², evidovaného na meno žalovanej na LV č. XXX pod E. v podiele 2/18 a pozemku L. H. J. K. XXXX - trvalý trávny porast o výmere 128 m², evidovaného na meno žalovanej pod E. v podiele 7056/62208 (ďalej len „spoluvlastnícke podiely na označených nehnuteľnostiach“).

3. Vec právne posúdil podľa § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1, § 136 ods. 1, § 140, § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) ako aj čl. 5 základných princípov, § 137 a § 282 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca dostatočne preukázal naliehavý záujem na požadovanom určení, a to za účelom zosúladenia faktického stavu so stavom právnym z dôvodu usporiadania vlastníckych vzťahov k predmetným nehnuteľnostiam. Napriek zhodnému procesnému návrhu oboch strán sporu rozhodnúť v spore rozsudkom pre uznanie nároku, uvedenému procesnému návrhu nevyhovel, dospejúc k záveru, že „žalobca sa týmto súdnym konaním snaží obísť predkupné právo inej podielovej spoluvlastníčky na predmetnej nehnuteľnosti a aj preto sa podanou žalobou bez uvedenia podstatných a rozhodujúcich skutkových tvrdení, ktoré by preukazovali naplnenie podmienok vydržania, domáha určenia vlastníckeho práva. V prípade, ak by súd takejto žalobe vyhovel, podielová

spoluvlastníčka by už nemohla namietat porušenie predkupného práva v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka. S poukazom na Článok 5 Civilného sporového poriadku má súd za to, že žalobca zjavne zneužíva právo, a to či už hmotnoprávne právo vydržania, alebo aj procesné právo žiadať vydanie rozsudku pre uznanie nároku, keď žalovaná uvedený nárok po dohode so žalobcom uznala v celom rozsahu a to v už v čase, keď tejto ešte ani nebola súdom doručená žaloba žalobcu na vyjadrenie sa k jej obsahu ... Napriek skutočnosti, že žalovaná nárok žalobcu uznala a žalobca podal návrh na rozhodnutie rozsudkom pre uznanie, súd tomuto návrhu strán sporu vyhovieť nemohol, keďže má za to, že uvedené zneužitie práva nemôže požívať súdnu ochranu.“ V ďalšom zvýraznil, že žaloba obsahuje iba tri skutkové tvrdenia, a to že žalovaná je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti a že na tunajšom súde prebieha konanie pod sp.zn. 6C/47/2024, v ktorom sa A. M. J. domáha určenia, že žalovaná je podielovou spoluvlastníčkou pozemku I. XXXX, kat. úz. E., avšak neobsahuje žiadne skutkové tvrdenia o splnení predpokladov vydržania v zmysle § 134 OZ. Poukázal nielen na povinnosť sporovej strany pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP), ale aj na to, že v priebehu konania žalobcu vyzval na preukázanie predpokladov vydržania v zmysle § 134 OZ. Následne v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, uviedol, že spoluvlastnícky podiel žalovanej na pozemku I. H. K. XXXX žalobca najskôr zmluvou z r. XXXX odkúpil, avšak potom ako sa A. M. J., ako podielová spoluvlastníčka označenej nehnuteľnosti, dovolala relatívnej neplatnosti spomenutej kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia jej predkupného práva v zmysle § 140 OZ, podpísali žalobca so žalovanou v r. XXXX dohodu o odstúpení od tejto kúpnej zmluvy. Až po týchto udalostiach žalobca podal predmetnú žalobu o určenie vlastníckeho práva k spornému podielu na predmetnom pozemku a zároveň podielu na ďalšom pozemku, tentoraz však titulom vydržania, avšak bez toho, aby v žalobe opísal podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia ohľadne naplnenia predpokladov takéhoto spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva. Nadväzne uzavrel, že mu nie je zrejmé, ako do naplnenia predpokladov vydržania vlastníckeho práva žalobcu zapadá vyššie opísané uzavretie kúpnej zmluvy a následné odstúpenie od nej a rovnako ani ako mohol žalobca naplniť predpoklady vydržania vlastníckeho práva iba k spoluvlastníckym podielom žalovanej a nie k nehnuteľnostiam ako takým. K argumentácii žalobcu o povinnosti súdu rozhodovať len na základe tzv. formálnej pravdy dodal, že aj formálna pravda musí pozostávať z konkrétnych skutkových tvrdení, ktoré majú v tomto prípade preukazovať naplnenie predpokladov vydržania vlastníckeho práva a že táto nepozostáva iba zo žalobcom navrhovaného výroku súdneho rozhodnutia. Mal za to, že v súdenom prípade žalobca napriek výzve zo strany súdu žiadne podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia ohľadne naplnenia predpokladov vydržania neuviedol. Súd prvej inštancie preto žalobu v celom rozsahu zamietol a z dôvodu neunesenia bremena tvrdenia a bremena dôkazu zo strany žalobcu ako aj s poukazom na čl. 5 CSP.

5. Výrok o trovách konania oprel o § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a záver, že žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá a žalovanej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli.

6. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, t. j. pre porušenie procesných práv spôsobom, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že vzhľadom na uznanie nároku žalovanou bolo pre žalobcu zbytočné dopĺňať žalobu o ďalšie skutkové tvrdenia, keď súd prvej inštancie v inom, ale obsahovo totožnom prípade vyhovel žalobe žalobcu a určil, že je podielovým spoluvlastníkom pozemku. Tiež namietal názor súdu prvej inštancie o možnosti vysporiadať vec mimosúdne, pretože žalovaná nemohla platne uzatvoriť ani kúpnu a ani darovaciu zmluvu na prevod predmetu sporu. Odmietol, že by so žalovanou bol vopred na postupe vo veci dohodnutý. Zdôraznil, že rozsudok pre uznanie je procesným rozsudkom, ktorý sa neopiera o zistený skutkový stav, ale o uznávací prejav žalovaného a v prípade splnenia podmienok pre jeho vydanie nie sú potrebné ani prednesy účastníkov ani skutkové tvrdenia a ani dokazovanie. V ďalšom citoval komentáre z odbornej literatúry k podmienkam uznania žalovaného nároku ako aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR a odvolacích súdov. Argumentoval tiež, že vydržanie predstavuje vnútorné presvedčenie držiteľa, že mu predmet sporu vlastnícky patrí, t.j. ide o psychický stav vydržateľa, ktorý sám o sebe objektívne nemôže byť predmetom dokazovania, že súd vo svojom rozhodnutí nemôže uvádzať domnienky, ale vychádzať z faktov a že v prípade uznania nároku sa neskúmajú hmotnoprávne predpoklady tohto uznania. Podľa žalobcu, súd prvej inštancie

nedal v odôvodnení napadnutého rozsudku odpoveď na to, v čom má byť vydržanie vlastníckeho práva sporné, keď medzi sporovými stranami toto sporné nebolo. Na základe uvedeného odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok zmenil a vo veci rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku v znení totožnom so znením podanej žaloby.

7. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu z 23.04.2025 uviedla, že s odvolaním žalobcu sa v celom rozsahu stotožňuje a napadnutý rozsudok nepovažuje za vecne a procesne správny. Podľa nej súd prvej inštancie v rozpore s ustanoveniami CSP nerešpektoval jej uznanie nároku a návrh na vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vydá rozsudok pre uznanie nároku v zmysle § 282 a nasl. CSP v prospech žalobcu.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podaných odvolaniach. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

11. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že tento dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manudukačnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia.

13. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd musí uviesť v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Pri zisťovaní skutkového stavu súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. (teraz § 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplynuli ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 O.s.p., resp. teraz § 192 a 193 CSP.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

15. Súd prvej inštancie zistil v súdnej veci skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností prijal vecne správne právne závery. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedené najmä v jeho odsekoch 7. až 36., s ktorými sa stotožňuje a na ktoré v plnom rozsahu poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Skutočnosť, že odvolací súd sa tiež v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu vyplýva z rozsudku ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, č. 20772/92.

16. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporuje skutkové a právne závery, ku ktorým súd prvej inštancie v konaní dospel. Premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj jeho závery sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne a zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Rovnako možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, čo sa týka rozsahu a obsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd. Procesný postup zvolený súdom prvej inštancie, pri ktorom vo veci nerozhodol rozsudkom pre uznanie nároku, vzhľadom na okolnosti prípadu (procesnom úkone uznania nároku žalovanou ako aj procesnom úkone návrhu na vydanie tohto typu rozsudku) zjavné zneužitie práva sporovými stranami, ktoré článok 5 základných princípov CSP postihuje vylúčením právnej ochrany, bolo súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku náležite odôvodnený (pozri bod 32. odôvodnia napadnutého rozsudku).

17. Na zvýraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd v kontexte odvolacích námietok žalobcu uvádza nasledovné.

18. Zákaz zneužitia práva predstavuje materiálny korektív k príliš formalistickému výkladu zákonného textu, ktorý by v konečnom dôsledku poškodzoval práva (prípadne oprávnené záujmy) iných. Prvá veta čl. 5 základných princípov CSP právno-politicky demonštruje generálnu klauzulu zákazu zneužitia procesných práv. Tak ako v oblasti súkromného práva plní funkcionality zákazu zneužitia práva § 3 ods. 1 OZ, rovnakým spôsobom plní rovnaké funkcionality čl. 5 CSP (por. Civilný sporový poriadok, 2. vydanie, 2022, s. 43 - 44: M. Števíček, C. H. Beck). Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ normatívne zakotvuje požiadavku súladnosti výkonu práv a povinností s dobrými mravmi. Tie možno chápať ako morálne mantinely v správaní ľudí, v prevažnej miere uznávané v spoločnosti, tvoriace základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Konanie v rozpore s dobrými mravmi a zneužitie práva sú podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o neplatnosti právnych úkonov postihnuté absolútnou neplatnosťou právneho úkonu. V prípade zákonného príkazu vykonávať právo v súlade s dobrými mravmi nevystupujú dobré mravy ako interpretačná pomôcka, ale ako všeobecná hranica výkonu subjektívnych práv.

19. Základné princípy uvedené v čl. 1 až 18 CSP predstavujú právne normy upravujúce limity pre aplikáciu ostatných právnych noriem obsiahnutých v označenom procesnom predpise, pričom súčasne sú aj priamo aplikovateľné. Za použitia v čl. 5 Základných princípov CSP obsiahnutej právnej normy napríklad Najvyšší súd Slovenskej republiky neprihliadal na opakované žiadosti sporovej strany o predĺženie lehoty na predloženie plnomocenstva na zastupovanie v dovolacom konaní dovolateľmi podávané bez ospravedlniteľného dôvodu majúce za to, že takéto konanie strany v súdnom procese predstavuje zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2ObdoV/8/2017 z 20. júna 2017).

20. V danom prípade videl súd prvej inštancie zjavné zneužitie práva hlavne v následku, ku ktorému by došlo v prípade vyhovenia procesnému návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie nároku, ktorým by dosiahol svoj zápis vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na spoločnej veci v katastri nehnuteľností iným spôsobom ako na základe právneho úkonu, ktorého relatívnu neplatnosť pre porušenie predkupného práva by mohol namietat' ktorýkoľvek spoluvlastník spoločnej nehnuteľnosti, ktorého nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu jeho pôvodným spoluvlastníkom mu nebolo pred napádaným prevodom (a za zákonných podmienok) umožnené. Presvedčivosť tohto záveru súdu prvej inštancie o zjavnom zneužití práva v okolnostiach súdeného prípadu zvýrazňujú zistenia súdu prvej inštancie o predchádzajúcom prevode sporného spoluvlastníckeho podielu žalovanej na žalobcu a následnom ich spätnom prevode uskutočnenom medzi nimi po podaní žaloby, ktorou sa jeden z podielových spoluvlastníkov dovoľával relatívnej neplatnosti prevodnej zmluvy a súčasne absencia relevantných skutkových tvrdení svedčiacich o existencii hmotnoprávneho nároku, ktorého sa žalobca touto žalobou domáhal.

21. K odvolacej námietke žalobcu, že vzhľadom na splnenie všetkých formálno-právnych dôvodov pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku a nespornosť uplatneného hmotnoprávneho nároku medzi stranami mal súd prvej inštancie rozhodnúť vo veci rozsudkom pre uznanie a súvisiacim poukazom na viaceré súdne rozhodnutia, vrátane rozhodnutí Najvyššieho súdu SR odvolací súd okrem v prípade zásadnej argumentácie (rozvedenej vyššie) odôvodňujúcej neprihliadanie na takéto procesný úkon v prípade naplnenia znakov zjavného zneužitia práva uvádza, že v súdnej praxi existujú aj iné výkladové interpretácie § 282 CSP, podľa ktorých nie každé uznanie nároku musí byť nevyhnutne súdom akceptované a musí viesť na návrh žalobcu k vydaniu rozsudku pre uznanie nároku. Podľa nich by mal byť rozsudok pre uznanie ako každé iné rozhodnutie súdu v súlade s hmotným právom (právnym predpisom), a to aj ak to v označenom ustanovení nie je explicitne vyjadrené. Tento prístup sa osobitne prejavuje napríklad v tzv. sporoch s ochranou slabšej sporovej strany, v ktorých je prijímaná taká súdna prax, že rozsudok pre uznanie by nemal byť vydaný napríklad v konaní o žalobe, v

ktorej je uplatňovaný nárok na základe neprijateľnej podmienky alebo sa v nej uplatňuje premlčané právo, na ktoré musí súd pri rozhodovaní v zmysle § 54a OZ ex offio prihliadať (por. napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/26/2020 z 8.12.2020, či rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2022 sp. zn. 4Cdo/147/2021). Nadväzne na uvedené odvolací súd podotýka, že súdna prax má vo vzťahu k tzv. skráteným rozhodnutiam podľa tretej časti prvej hlavy CSP tendenciu k reštriktívnemu výkladu podmienok pre ich uplatnenie v sporovom konaní, o čom vo vzťahu k inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného svedčí napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/54/2022 z 20.12.2022. Dôraz na súlad návrhu na vydanie rozsudku pre uznanie s hmotným právom potvrdzuje rozhodovacia činnosť najvyšších súdnych inšancií v našich podmienkach najbližšieho právneho systému – Českej republiky; tu odvolací poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23 Cdo 5280/2009 z 20.09.2010, podľa ktorého cit.: „Tam, kde se na základě skutkových tvrzení obsažených v žalobě jeví žalobní žádání jako zřejmě nedůvodné, nejsou splněny ... podmínky pro rozhodnutí rozsudkem pro uznání podle ustanovení § 153a odst. 3 o. s. ř.“, ktorý prešiel aj testom ústavnosti (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2718/2010), či rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 1038/2013 z 28.05.2014, alebo uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23 Cdo 1737/2017 z 25.10.2017, podľa ktorého, cit.: „Z právních důsledků fikce uznání vyplývá, že žalobě může být vyhověno rozsudkem pro uznání pouze za předpokladu, že v žalobě obsažená skutková tvrzení umožňují závěr o existenci uplatněného nároku.“

22. V naznačených súvislostiach je napadnuté rozhodnutie vecne správne aj s ohľadom na záver súdu prvej inštancie o absencii konkrétnych skutkových tvrzení odôvodňujúcich naplnenie predpokladov vydržania vlastníckeho práva spoluvlastníckych podielov na označených nehnuteľnostiach a v dôsledku toho aj o nepreukázaní hmotnoprávných podmienok vydržania vlastníckeho práva žalobcom k nim. V tomto kontexte možno konštatovať, že súd prvej inštancie žalobcovi poskytol dostatočný procesný priestor na ich prednesenie tak, aby bolo možné meritórny rozsudok považovať za súladný s hmotným právom, túto možnosť však žalobca bez dôležitých dôvodov nevyužil. Vzhľadom na doručenie výzvy súdu prvej inštancie na ich doplnenie nemožno takúto závažnosť priznať argumentácii žalobcu o objektívnej zbytočnosti doplnenia ďalších skutkových tvrzení v dôsledku uznania nároku žalovanou. Za týchto okolností je v súlade s princípmi Civilného sporového poriadku, ak procesný súd s nesplnením povinnosti tvrdenia sporovej strany a na ňu viazanej dôkaznej povinnosti spojil následok v podobe nepriaznivého rozhodnutia súdu vo veci samej. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, najmä v bodoch 26. až 28. jeho odôvodnenia, dostatočne obsírne rozviedol všeobecné východiská relevantné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a správne vyhodnotil, že žalobca podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa predmetu sporu v žalobe v skutočnosti neuviedol, a ani ich v rámci postupu realizovaného súdom prvej inštancie podľa § 150 ods. 2 CSP nedoplnil, a s prihliadnutím na predchádzajúce opísané konanie sporových strán vo vzťahu k spoluvlastníckym podielom na označených pozemkoch preto dospel k správne právnemu názoru, že žalobca nepreukázal podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nim. Vzhľadom na výstižnosť napadnutého rozsudku ohľadne uvedených relevantných okolností prípadu preto odvolací súd akcentujúci zásadu hospodárnosti konania v ďalšom na neho už len v podrobnostiach poukazuje.

23. K procesnému návrhu žalobcu, aby odvolací súd za primeranej aplikácie § 354 a § 378 ods. 1 CSP vo veci rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku odvolací súd uvádza, že tak ako rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa § 273 až § 277 CSP a rozsudok pre zmeškanie žalobcu podľa § 278 až § 281 CSP (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/237/2021 z 28.3.2023) nemožno ani rozsudok pre uznanie podľa § 282 CSP považovať za inštitút aplikovateľný na konanie na odvolacom súde. Ustanovenie § 378 CSP umožňujúce odvolaciemu súdu pri svojom konaní primerane použiť ustanovenia o konaní na súde prvej inštancie predpokladá, že na konanie pred odvolacím súdom budú použité ustanovenia obsiahnuté v prvej časti zákona (všeobecné ustanovenia), ako aj v druhej časti zákona (konanie na súde prvej inštancie), pokiaľ ich použitie nie je vylúčené osobitnou právnou úpravou zakotvenou vo štvrtej časti, prvej hlave CSP, a to tak, že konkrétna otázka je upravená pre odvolacie konanie odlišne, alebo je použitie niektorých ustanovení predchádzajúcich častí (najmä prvej a druhej) výslovne vylúčené. Pri aplikácii ustanovení prvej a druhej časti CSP je vždy potrebné prihliadať na osobitný charakter odvolania ako riadneho opravného prostriedku a vylúčiť z aplikácie tie zákonné ustanovenia v konaní pred prvoinštančným súdom, ktoré sú charakteristické výlučne a len pre konanie na súde prvej inštancie o žalobe. Takýmto inštitútom je podľa odvolacieho súdu nielen inštitút kontumačných rozsudkov založený na zmeškaní určitých procesných úkonov žalobcom či žalovaným, ale aj rozsudok

pre uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku, voči ktorým taktiež nie je prípustné odvolanie okrem prípadov odvolaní podaných z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vydanie takéhoto rozhodnutia. Vydaním takéhoto rozhodnutia v odvolacom konaní by sa zmaril účel odvolania a cieľ odvolacieho konania, ktorým je vecný prieskum rozhodnutia súdov prvej inštancie. Rozsudok pre uznanie nároku je tak ako kontumačný rozsudok upravený v tretej časti CSP, pričom tieto formy rozhodnutia predstavujú osobitný procesný postup použiteľný v prvoinštančnom, tzv. zisťovacom konaní, kedy sa v sporovom konaní na základe podanej žaloby prejednáva spor o právo. V odvolacom konaní sa potom v rozsahu odvolacích námietok skúma správnosť tohto postupu, teda aj postupu podľa tretej časti CSP. Z povahy súdnej veci je tak podľa odvolacieho súdu v odvolacom konaní vylúčená aplikácia ustanovení štvrtého dielu, prvej hlavy, tretej časti CSP (ust. § 282 až § 285 CSP).

24. Správnemu výroku I. napadnutého rozsudku zodpovedá aj vecne správny výrok II. o trovách konania, ktorým nebol sporovým stranám priznaný nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie tento súvisiaci výrok oprel o správne právne ustanovenia procesného predpisu, pričom jeho rozhodnutie zodpovedá ich obsahu, ako aj zásade hospodárnosti konania.

25. Z už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu, zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech jeho odvolaniu, preto už na tomto mieste odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. Keďže odvolací súd nezistil naplnenie odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V odvolacom konaní bola fakticky úspešná žalovaná, aj keď táto vo svojom vyjadrení k odvolaniu s týmto odvolaním žalobcu súhlasila. Zo spisu jej však žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnila a v konaní nebola ani právne zastúpená. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Správnosť uvedeného spôsobu rozhodnutia odvolacieho súdu potvrdzuje aj ustálená rozhodovacia prax NS SR (sp. zn. 7 Cdo 14/2018 z 28. februára 2018 - ZRS 72/2018).

28. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady všetkých priznaných trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).